YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
27 päivänä marraskuuta 1997 *

Asiassa C-27/96,

jonka Länsrätten i Jönköpings län (Ruotsi) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Danisco Sugar AB

vastaan

Allmänna ombudet

ennakkoratkaisun Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EYVL 1994, C 241, s. 21) 137 artiklan 2 kohdan, 145 artiklan 2 kohdan ja 149 artiklan 1 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 39 ja 40 artiklan, sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4) ja Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymisen vuoksi sokerialalla toteutettavista siirtymätoimenpiteistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3300/94 (EYVL L 341, s. 39) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: ensimmäisen jaoston puheenjohtaja M. Wathelet, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward, P. Jann ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Danisco Sugar AB, edustajinaan asianajaja Lars Gildéus, Malmö, ja asianajajat Otfried Lieberknecht, Michael Schütte ja Wolfgang Kirchhoff, Bryssel,

— Ruotsin hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön ulkomaankauppaosaston ulkoasiainneuvos Erik Brattgård,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Eugenio De March ja oikeudellisen yksikön virkamies Knut Simonsson,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Danisco Sugar AB:n, edustajinaan asianajajat Lars Gildéus, Otfried Lieberknecht ja Michael Schütte, Ruotsin hallituksen, asiamiehenään Erik Brattgård, Tanskan hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön yksikön päällikkö Peter Biering ja komission, asiamiehenään Knut Simonsson, 17.4.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.6.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Länsrätten i Jönköpings län on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 26.1.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 30.1.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EYVL 1994, C 241, s. 21, jäljempänä liittymisasiakirja) 137 artiklan 2 kohdan, 145 artiklan 2 kohdan ja 149 artiklan 1 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 39 ja 40 artiklan, sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4) ja Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymisen vuoksi sokerialalla toteutettavista siirtymätoimenpiteistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3300/94 (EYVL L 341, s. 39) tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty riita-asiassa, jossa asianosaisina ovat Danisco Sugar AB (jäljempänä Danisco Sugar) ja Statens jordbruksverkiä (valtion maatalousvirasto, jäljempänä jordbruksverk) oikeudenkäynnissä edustava Allmänna ombudet ja joka koskee Ruotsin valtiopäivien 20.12.1994 hyväksymän ja 31.12.1994 eli päivää ennen Ruotsin kuningaskunnan liittymistä Euroopan unioniin voimaan tulleen sokerin sellaisen kansallisen varastointimaksun maksamista, jota peritään kyseisenä päivänä Ruotsissa varastoituna olleesta sokerista.

Yhteisön oikeussäännöt

Liittymisasiakirja

3 Liittymisasiakirjan 137 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan mukaan, jollei toisin määrätä, "uusiin jäsenvaltioihin sovelletaan täysimääräisesti yhteisestä maatalouspolitiikasta johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia".

4 Liittymisasiakirjan 145 artiklan 2 kohta koskee niitä maataloustuotteita, jotka olivat varastossa liittymishetkellä, ja siinä määrätään seuraavaa:

"Uusien jäsenvaltioiden on poistettava omalla kustannuksellaan erikseen määriteltäviä yhteisön menettelyjä noudattaen ja 149 artiklan 1 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti määritettävässä määräajassa kaikki niiden alueella 1 päivänä tammikuuta 1995 vapaassa vaihdannassa olevien tuotteiden varastot, jotka määrältään ylittävät sen, minkä voidaan katsoa edustavan tavanomaista tasausvarastoa. Tavanomaisen tasausvaraston käsite määritellään kunkin tuotteen osalta kullekin yhteiselle markkinajärjestelylle ominaisten arviointiperusteiden ja tavoitteiden perusteella."

5 Liittymisasiakirjan 149 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä uusissa jäsenvaltioissa voimassa olevasta järjestelmästä yhteisten markkinajärjestelyjen soveltamisesta aiheutuvaan järjestelmään tässä osastossa määrätyin edellytyksin, nämä toimenpiteet on toteutettava asetuksen (ETY) N:o 136/66 38 artiklassa säädetyn

menettelyn mukaisesti tai tarvittaessa muiden maataloustuotteiden markkinajärjestelyjä koskevien asetusten vastaavissa artikloissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Nämä toimenpiteet on toteutettava 31 päivänä joulukuuta 1997 päättyvän ajan kuluessa eikä niitä saa soveltaa kyseisen päivän jälkeen."

Sokerialan yhteinen markkinajärjestely

6 Sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä säädetään asetuksessa N:o 1785/81, jota on muutettu useita kertoja ja jota viimeksi on ennen tämän asian tosiseikkojen tapahtumista muutettu liittymisasiakirjalla. Tämän asetuksen 28 ja 28 a artiklassa (viimeksi mainittu artikla otettiin käyttöön 25.4.1988 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1107/88, EYVL L 110, s. 20) säädetään, että tuottajat itse vastaavat tuotanto- ja lisämaksujen avulla kaikista yhteisön tuotannon ja kulutuksen välisestä suhteesta aiheutuvista ylijäämistä maksettavista markkinointimaksuista.

7 Asetuksessa N:o 3300/94, säädetään kolmen uuden jäsenvaltion liittymisen vuoksi toteutettavista siirtymätoimenpiteistä, ja sen kolmannessa perustelukappaleessa todetaan, että markkinointivuoden 1994/1995 osalta sokerintuotanto on Itävallassa, Suomessa ja Ruotsissa toteutettu kokonaisuudessaan kansallisten järjestelmien mukaisesti ja että erittäin suuri osa siitä on jo myyty ennen 1 päivää tammikuuta 1995. Tämän vuoksi on perusteltua "säätää, ettei asetuksen (ETY) N:o 1785/81 28 ja 28 a artiklassa tarkoitettuja alan itserahoitusta koskevia säännöksiä sovelleta ennen 1 päivää heinäkuuta 1995 tuotettuihin sokerimääriin".

8 Asetuksen N:o 3300/94 5 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan Ruotsin osalta tavanomaiseksi siirtovarastoksi * 1 päivänä tammikuuta 1995 kello 00.00 304 792 tonnia valkoisena sokerina ilmaistuna. Tämän asetuksen 6 artiklassa säädetään uusien jäsenvaltioiden velvollisuudesta luetteloida edellä mainittuna päivänä ja kellonaikana vapaassa liikkeessä olevien sokerin ja isoglukoosin varastot, ja sen 7 artiklassa

* Kääntäjän huomautus: Stock normal de report on käännetty liittymisasiakirjassa tavanomaiseksi tasausvarastoksi ja asetuksessa N:o 3300/94 tavanomaiseksi siirtovarastoksi.

säädetään liittymisasiakirjan 145 artiklan 2 kohdan mukaisesti uusien jäsenvaltioiden velvollisuudesta viedä ilman yhteisön interventiota tavanomaisen siirtovaraston ylittävät sokerimäärät.

Ruotsin lainsäädäntö

9 Ruotsin valtiopäivien 20.12.1994 hyväksymän ja 31.12.1994 voimaan tulleen *lag om lageravgift på socker och ris*in (sokerin ja riisin varastointimaksusta annettu laki, jäljempänä lageravgiftslag, 1994:1704) 1 §:n mukaan jokaisen, jolla on viimeksi mainittuna päivänä varastossa sokeria tai riisiä, on maksettava valtiolle varastointimaksu. Lageravgiftslagin 2 §:n mukaan varastointimaksua peritään vain siltä osin kuin varaston määrä ylittää 3 tonnia. Saman lain 3 §:ssä säädetään, että varastointimaksuna peritään 1,80 Ruotsin kruunua (SEK) kilosta valkoista sokeria ja 1,65 SEK kilosta raakasokeria.

10 Lageravgiftslagin valmisteluasiakirjoista (10.11.1994 annettu esitys 1994/95:43) ilmenee, että kyseisellä lailla pyrittiin pääasiallisesti välttämään se, että varastot ylittävät määrältään sen, minkä voidaan katsoa edustavan liittymisasiakirjan 145 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tavanomaista tasausvarastoa. Lisäksi tällä maksulla oli tarkoitus kattaa ne kulut, joita Ruotsin kuningaskunnalle mahdollisesti aiheutuisi liittymisasiakirjan 145 artiklan 2 kohdan perusteella sen vuoksi, että varastot mahdollisesti olisivat poikkeuksellisen suuret. Tämän maksun käyttöön ottamista perusteltiin myös voitolla, jota liittymisen jälkeen syntyisi yhteisön säännösten soveltamisen vuoksi, sillä ennen liittymistä sokerin myyntihinta yhteisössä oli noin 30 prosenttia korkeampi kuin Ruotsissa. Tavoitteena oli määrätä maksu, joka määrältään vastaa liittymisestä aiheutuvaa markkinahintojen nousua.

11 Lageravgiftslagin 3 §:ää täydennettiin Ruotsin valtiopäivien 30.3.1995 hyväksymällä muutoksella, joka tuli voimaan 1.4.1995 (1995:329). Muutetussa 3 §:ssä säädetään, että kun asetuksen N:o 1785/81 8 artiklassa säädetty varastoinnista perittävä maksu on maksettu, valkoisen sokerin osalta voidaan saada 15 äyrin suuruinen

alennus kiloa kohti maksettavasta kansallisesta varastointimaksusta ja raakasokerin osalta alennus, jonka määrä lasketaan suhteessa valkoisesta sokerista myönnettävään alennukseen. Tällä säännöksellä pyritään välttämään se, että sokerivarastoista peritään kaksinkertaista maksua.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Danisco Sugar on ainoa sokerinvalmistaja Ruotsissa.

13 Jordbruksverk vaati 28.6.1995 tekemällään päätöksellä lageravgiftslagin nojalla 434 891 586 SEK:n suuruista sokerin varastointimaksua.

14 Danisco Sugar riitautti tämän päätöksen Länsrätten i Jönköpings länissä ja vaati sen kumoamista. Vaatimuksensa tueksi se väitti pääasiallisesti, että Ruotsin kuningaskunnan yksipuolisesti tekemä päätös ottaa käyttöön sokeria koskeva kansallinen maksu oli kielletty siirtymätoimenpide ja että tämä maksu oli sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn vastainen, koska siitä aiheutui yritysten välisen kilpailun vääristymistä ja sokerijuurikkaan tuottajien syrjintää. Se täsmensi, että se oli ruotsalaisten sokerijuurikkaantuottajien yhdistyksen kanssa tekemänsä sopimuksen mukaan sitoutunut siirtämään sokerijuurikkaantuottajille yli puolet Euroopan unioniin liittymisestä aiheutuvasta sokerin hinnan noususta.

15 Edellä esitetyn vuoksi Länsrätten päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjaa ja erityisesti sen 137 artiklan 2 kohtaa, 145 artiklan 2 kohtaa ja 149 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kiellettynä siirtymätoimenpiteenä on pidettävä sitä, että sokerin varastoimisesta tavanomaiseen tasausvarastoon peritään kansallinen maksu, kuten varastointimaksusta annetulla lailla ja sen muutoksella on tehty?

Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi,

2) onko sokerialan yhteistä markkinajärjestelyä ja erityisesti Rooman sopimuksen 39 ja 40 artiklaa, neuvoston asetusta (ETY) N:o 1785/81 ja komission asetusta (EY) N:o 3300/94 tulkittava siten, että kiellettynä puuttumisena yhteiseen markkinajärjestelyyn on pidettävä sitä, että kansallisella tasolla päätetään sokerin varastoimisesta tavanomaiseen tasausvarastoon perittävästä maksusta, kuten varastointimaksusta annetulla lailla ja sen muutoksella on tehty?"

Esitetyt ennakkoratkaisukysymykset

16 Esittämillään kysymyksillä länsrätten tiedustelee yhteisöjen tuomioistuimelta, onko se, että Euroopan unioniin liittymässä oleva valtio hyväksyy juuri ennen liittymistään lain, jossa säädetään kyseisenä päivänä kyseisessä valtiossa varastoituna olevaa sokeria koskevasta maksusta, liittymisasiakirjan 137 artiklan 2 kohdan,

145 artiklan 2 kohdan ja 149 artiklan 1 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 39 ja 40 artiklan, asetuksen N:o 1785/81 sekä asetuksen N:o 3300/94 vastaista.

17 Aluksi on todettava, että liittymisasiakirjan 149 artiklan 1 kohta koskee niitä yksityiskohtia, joita yhteisön on noudatettava toteuttaessaan siirtymätoimenpiteitä yhteisen maatalouspolitiikan alalla.

18 Koska tällä määräyksellä ei ole tarkoitus jakaa toimivaltaa yhteisön, jäsenvaltioiden ja yhteisöön liittymässä olevien valtioiden välillä, kyseinen määräys ei ole merkityksellinen pääasian oikeudenkäynnissä.

19 Muiden kansallisen tuomioistuimen mainitsemien säännösten on todettava koskevan kysymystä niiden säännösten määrittelemisestä, joita sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan alalla liittymisen jälkeen. Tämän vuoksi ei ole syytä tehdä eroa sen perusteella, onko kyse ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä tarkoitetusta liittymisasiakirjasta vai toisessa ennakkoratkaisukysymyksessä mainituista säännöksistä, ja näitä kahta kysymystä on syytä tarkastella yhdessä.

20 Danisco Sugar ja Tanskan hallitus katsovat, että Ruotsin kuningaskunta on säätäessään liittymisasiakirjan allekirjoittamisen jälkeen lageravgiftslagin loukannut "vilpittömän mielen suojan" periaatetta, jonka mukaan valtion on pidättäydyttävä toimenpiteistä, jotka tekisivät tyhjäksi perustamissopimuksen tarkoituksen ja päämäärän, ja joka lausutaan 23 päivänä toukokuuta 1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 18 artiklassa. Ne vetoavat tältä osin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-115/94, Opel Austria v. neuvosto, 22.1.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. II-39), jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että yhteisön toimielinten on noudatettava tätä periaatetta ja että koska vilpittömän mielen suojan periaate kansainvälisessä oikeudessa liittyy yhteisön oikeusjärjestykseen kuuluvaan luottamuksensuojan periaatteeseen, yksityinen voi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedota siihen sellaisen kanteen yhteydessä, jolla pyritään yhteisön oikeussäännön lainmukaisuuden valvomiseen.

21 Danisco Sugar korostaa seuraavaksi, että lageravgiftslag vaikuttaa sokerialalla sovellettavaan yhteisön lainsäädäntöön, koska sen vaikutukset ilmenivät vasta liittymisen jälkeen. Lageravgiftslag merkitsee Danisco Sugarin mukaan siten Ruotsin kuningaskunnan lainvastaista puuttumista sokerialan yhteiseen markkinajärjestelyyn, jonka osalta yhteisöllä on yksinomainen toimivalta asetuksen N:o 1785/81 28 artiklan mukaan.

22 Ruotsin kuningaskunnan mukaan lageravgiftslagilla säädetään vain ennen Ruotsin kuningaskunnan Euroopan unioniin liittymistä vallinneesta tilanteesta, sillä se koskee sokeria, joka on valmistettu ennen 1.1.1995 voimassa olleen kansallisen järjestelmän mukaan viljellystä sokerijuurikkaasta. Kyse on siten kansallisesta toimenpiteestä, joka ei kuulu sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn soveltamisalaan. Ruotsin hallitus muistuttaa sitä paitsi, että lageravgiftslagin tavoitteena oli estää liian suurten varastojen muodostuminen, joten lageravgiftslag oli yhteensoveltuva liittymisasiakirjan kanssa.

23 Myös komissio toteaa, että sokerin varastoimisesta Ruotsissa perittävä maksu on toimenpide, joka on toteutettu ennen Ruotsin kuningaskunnan liittymistä Euroopan unioniin ja joka koskee sokerimääriä, jotka on kokonaisuudessaan tuotettu liittymistä edeltävänä ajanjaksona tällöin sovelletun kansallisen sokerialan järjestelmän mukaisesti. Sen, kuten kaikkien muidenkin kansallisten säännösten, voidaan katsoa olevan maataloustuotteita ja erityisesti yhteistä markkinajärjestelyä koskevien perustamissopimuksen määräysten vastaisen ainoastaan, jos se on ristiriidassa yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden kanssa tai estäisi näiden tavoitteiden saavuttamiseksi käytettyjen mekanismien toimintaa. Koska tällä säännöksellä pyritään välttämään liian suurten varastojen syntymistä, säännös on komission mukaan yhteensoveltuva liittymisasiakirjan kanssa. Sokerinvalmistajien liittymisen yhteydessä saamien voittojen "kuorimista" koskeva tavoite ei komission mukaan ole

sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn vastainen, koska alan säännöksillä ei oletettavasti pyritä varmistamaan ruotsalaisille sokerinvalmistajille tai sokerijuurikkaan tuottajille tiettyä tulotasoa ennen liittymistä tuotetun sokerin osalta.

24 Sen tarkistamiseksi, onko lageravgiftslagin kaltainen laki, jossa säädetään sokerin varastointimaksusta, sokerialan yhteistä markkinajärjestelyä koskevien yhteisön säännösten vastainen, on tutkittava, koskeeko se alaa, jota säännellään tyhjentävästi yhteisön säännöksillä, tai estetäänkö sillä yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä säädettyjen mekanismien tehokas toiminta erityisesti siten, että sillä on vaikutusta hintojen muodostukseen tai maatilojen rakenteeseen (ks. asia 222/82, Apple and Pear Development Council, tuomio 13.12.1983, Kok. 1983, s. 4083, 23 ja 31 kohta ja asia 218/85, Cerafel, tuomio 25.11.1986, Kok. 1986, s. 3513, 13 kohta).

25 Tältä osin on aluksi todettava, että lageravgiftslag koskee objektiivisesti todettavaa tosiasiallista tilannetta, joka vallitsi ennen Euroopan unioniin liittymistä. Juuri se seikka, että jollakulla oli 31.12.1994 varastossa sokeria, aiheuttaa näet sen, että tämän on maksettava varastointimaksua Ruotsin valtiolle. Kyseisen maksun yhteensoveltuvuutta sokerialalla sovellettavien yhteisön säännösten kanssa on syytä tarkastella ainoastaan siltä osin, kuin maksu voi vaikuttaa 1.1.1995 varastossa olevan maataloustuotteen asemaan.

26 Tavanomaiseen siirtovarastoon kuuluvan sokerin osalta asetuksessa N:o 3300/94 säädetään, että asetuksen N:o 1785/81 mukaisia alan itserahoitusta tai vientitukijärjestelmää koskevia säännöksiä ei sovelleta ennen 1.7.1995 uusissa jäsenvaltioissa tuotettuihin sokerimääriin, koska sokerintuotanto on näissä jäsenvaltioissa toteutettu kokonaisuudessaan kansallisten järjestelmien mukaisesti ja koska suuri osa siitä on jo myyty ennen 1.1.1995.

27 Hintajärjestelmän osalta on todettava, että sokerin varastointimaksu ei ole voinut vaikuttaa millään tavoin sokerin tuottajien asemaan, sillä varastoinnista heille

aiheutuvat kustannukset eri maksut mukaan lukien ovat tämän maksun vuoksi epäilemättä nousseet mutta heidän tuotteistaan saamansa myyntihinnat ovat liittymisen vuoksi nousseet samassa suhteessa ja mukautuneet yhteisön korkeampaan sokerin myyntihintaan. Maksulla on siis heidän osaltaan ollut neutraali vaikutus.

28 Sitä vastoin se, että liittymishetkellä varastossa olevasta sokerista ei olisi peritty maksua, olisi saattanut ruotsalaiset sokerijuurikkaan tuottajat yhteisön sokerintuottajia edullisempaan asemaan, koska ensiksi mainitut olisivat päässeet hyötymään korkeammista yhteisön myyntihinnoista osallistumatta kuitenkaan alan itserahoitusjärjestelmään. Juuri tämän vuoksi sekä liittymisasiakirjaan että asetukseen N:o 3300/94 sisältyy säännöksiä, joilla pyritään torjumaan varastojen kerääminen spekulatiivisessa tarkoituksessa. Päätös soveltaa sokeriin yhteisön myyntihintaa ilman, että vastineeksi sovellettaisiin itserahoitusjärjestelmää, tehtiin ottaen huomioon juuri se, että suuri osa markkinointivuonna 1994/1995 tuotetusta sokerista oli jo myyty ennen 1.1.1995 (asetuksen N:o 3300/94 kolmas perustelukappale).

29 Tällainen yhteisön osoittama suvaitsevaisuus yhteisön tasolla marginaalisena pidetyn sokerimäärään osalta ei kuitenkaan merkitse sitä, että yhteisön säännöksissä oltaisiin kielletty sellaisen lain säätäminen, jonka seurauksena ne voitot, joita ruotsalaiset sokerintuottajat uskoivat liittymisen ja liittymisestä seuraavan myyntihinnan eron vuoksi saavansa, eliminoidaan ennen liittymistä silloin, kun lageravgiftslagin kaltaisella lailla ei ole estetty sokerialan yhteisen markkinajärjestelmän mekanismien toimintaa.

30 Lageravgiftslagiin myöhemmin tehdyllä muutoksella, jolla yksinkertaisesti pyrittiin maksun suuruuden vähentämiseen, ei kumota tätä päätelmää.

31 Tämän vuoksi ei ole tarpeen tutkia Danisco Sugarin ja Tanskan hallituksen väitettä, jonka mukaan Ruotsin kuningaskunta on säätäessään liittymisasiakirjan allekirjoittamisen jälkeen lageravgiftslagin loukannut vilpittömän mielen suojan periaatetta, jonka mukaan valtion on pidättäydyttävä toimenpiteistä, jotka tekisivät tyhjäksi perustamissopimuksen tarkoituksen ja päämäärän, ja joka lausutaan 23 päivänä toukokuuta 1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 18 artiklassa.

32 On siten vastattava, että se, että Euroopan unioniin liittymässä oleva valtio hyväksyy juuri ennen liittymistään lain, jossa säädetään kyseisenä päivänä kyseisessä valtiossa varastoituna olevaa sokeria koskevasta maksusta, ei ole liittymisasiakirjan 137 artiklan 2 kohdan ja 145 artiklan 2 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 39 ja 40 artiklan, asetuksen N:o 1785/81 sekä asetuksen N:o 3300/94 vastaista.

Oikeudenkäyntikulut

33 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ruotsin ja Tanskan hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Länsrätten i Jönköpings länin 26.1.1996 tekemällään päätöksellä esittämän ennakkoratkaisukysymyksen seuraavasti:

Se, että Euroopan unioniin liittymässä oleva valtio hyväksyy juuri ennen liittymistään lain, jossa säädetään kyseisenä päivänä kyseisessä valtiossa varastoituna olevaa sokeria koskevasta maksusta, ei ole Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan 137 artiklan 2 kohdan ja 145 artiklan 2 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 39 ja 40 artiklan, sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 ja Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymisen vuoksi sokerialalla toteutettavista siirtymätoimenpiteistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3300/94 vastaista.

Wathelet Moitinho de Almeida Edward

Jann Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä marraskuuta 1997.

R. Grass

kirjaaja

C. Gulmann

viidennen jaoston puheenjohtaja